

به نقشه راه اقتصاد نیاز داریم

روندی را که دولت فعلی برای حذف ارز ترجیحی در پیش گرفته است، چطور می‌بینید؟ آیا با حذف ناگهانی این ارز موافق هستید یا با حذف تدریجی آن؟ قطعاً باید نرخ آزاد ارز، مبنای امور باشد نه نرخ ۴۲۰۰ تومانی اما برای جبران آن و حل معضلاتی که طی سال‌ها، ایجاد شده نمی‌شود یک شبه و با یک یک جلسه چند ساعته تصمیم گرفت و ناگهان اعلام کرد از این لحظه دیگر ارز ترجیحی نه نیمایی نداریم و مبنای نرخ ارز همان نرخ بازار است و واردات تماماً با همین نرخ خواهد بود! در این صورت گندم، ذرت، دام، دستگاه‌ها و ماشین‌آلات، مواد اولیه از جمله روغن خام و دانه‌های روغنی، تجهیزات و قطعات و... با همین نرخ وارد می‌شود. نتیجه چنین تصمیمی رشد حدود ۶ درصدی نرخ ارز است. با فرض اینکه نیروی کار گران نشده که آن‌ها البته ۶۰ درصد گران شده، با یا این فرض که انرژی گران نشده که این قلم هم گران شده، اگر آرد در قیمت نهایی یک قرص نان، ۶۰ درصد سهم داشته باشد همین ۶۰ درصد حدوداً ۶۰۰ درصد رشد کرده است. این اتفاق برای ماکارونی، کیک، کلوچه، شیرینی و تمام مشتقات آرد هم رخ می‌دهد. همچنین قیمت هر یک از نهاده‌های دامی گران می‌شوند، تمام فراورده‌های نهاده‌ها و لبنی گران می‌شوند و تمام اقلام موجود در سبد مصرفی خانوار در اثر حذف ارز ترجیحی که لازم باید انجام شود با گرانی شدید همراه می‌شود. پس در سال پیش‌رو گرانی سرسام‌آور و کم‌تظیری در پیش داریم. اگر قرار است این جراحی بزرگ برای برداشتن توموری بدخیم یکجا و ناگهانی انجام شود، باید تبعاتش را بپذیریم؛ تبعاتی شبیه به تبعات منفی افزایش قیمت بنزین. ما اول باید جامعه را آماده می‌کردیم که متأسفانه این کار انجام نشد. در روزهای پایانی سال گذشته مزدا را حدوداً ۶۰ درصد افزایش دادیم

بر اساس مشاهدات و اطلاعات صنفی که از چند سال اخیر دارید، نمای کلی اقتصاد کشور را در ماه ابتدایی سال ۱۴۰۰ چطور ارزیابی می‌کنید؟

بر مبنای واقعیت، به‌دور از سمت و سوی سیاسی و جناحی و فارغ از اینکه امروز چه دولتی سر کار است، باید بگویم امروز برخی مسائل در اقتصاد کشور وجود دارد و در نتیجه وجود این واقعیت‌ها ممکن است در یک سال پیش‌رو تبعاتی را شاهد باشیم. با توجه به معضلاتی که کشور از گذشته تا امروز به آن گرفتار بوده و تحریم و سوءمدیریتی که در دولت‌های گذشته شاهد بوده‌ایم، ناکارآمدی و عدم بهره‌وری بر برخی حوزه‌های کشور حاکم شده است؛ و تصمیماتی که نه بر مبنای خرد بلندمدت اقتصادی بلکه به صورت لحظه‌ای، احساسی و برای جلب رضایت عامه مردم اتخاذ شده و خاصیتی مسکن‌وار برای جلوگیری از وارد آمدن شوک به جامعه داشته، وضعیت امروز را رقم زده و منابع هنگفت مالی در قالب یارانه در حال توزیع است. شکی نیست وجود فشارهای تورمی، برخی مناسبات بین‌المللی، کارکردهای اقتصادی را در کشور ما مختل کرده و توسعه صادرات و ورود مواد اولیه و ماشین‌آلات با مشکلات عدیده‌ای همراه شده و هزینه‌های فعالیت اقتصادی را در کشور بالا برده است. محیط کسب‌وکار کشور هم با مشکلات زیادی دست‌وپنجه نرم می‌کند و از زمان مراجعه برای شروع کسب‌وکار تا زمانی که بخواهیم آن را منحل کنیم در تمامی ادارات دولتی به‌واسطه نامه‌نگاری‌ها و ضرورت اخذ مجوزهای متعدد با فرایندی فرساینده و پرمشکل مواجه هستیم و توانسته‌ایم این فرایند را به کوتاه‌ترین شکل و کمترین هزینه ممکن برسانیم. البته شاید در این زمینه در ۴۰ سال گذشته بهبودهایی حاصل شده باشد اما در مقایسه با زمانه فعلی و وضعیت کشورهای رقیب باید دید در چه وضعیتی هستیم؛ متأسفانه دولت‌های ما تاکنون به‌جای ساده‌تر کردن امور آن را پیچیده کرده‌اند. تصمیمات خلق الساعه، رانت‌های جمع‌شده، دخالت‌های دستوری در تعیین قیمت‌ها، دخالت در تعیین نرخ ارز و... باعث شده نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی با بازار آزاد تفاوت فاحشی داشته باشد و مابه التفاوتش را جیب مردم و بی‌ثباتی مالیات‌برد تاجایی که امکان عزم بر ساماندهی و حذف این ارز است.

به‌ویژه آنکه با افزایش حدوداً ۶۰ درصدی حداقل
مزد و گرانی شدید دیگر عوامل تولید در سال جاری،
ممکن است کارگاه‌های کوچک و متوسط تحت فشار
مضاعف افزایش قیمت‌ها امکان ادامه فعالیت را از دست
بدهند. گفت‌وگوی ما را با او بخوانید.

تجارت ایران در گفت‌وگویی با قدس ضمن تأکید ویژه بر اینکه حرف‌هایش به هیچ وجه سیاسی و متوجه دولت خاصی نیست، معتقد است برهیز از شتاب‌زدگی در حذف ارز ترجیحی و اتخاذ سیاست‌های جایگزین مناسب برای تیم اقتصادی دولت، ضروری است.

به گفته صاحب نظران، بخش های آسیب دیده و شکننده اقتصاد کشور نیازمندی چون و چرای اصلاحات اقتصادی است اما برای آواربرداری اصولی از روی این بخش ها نباید بدون تدبیر و تأمل قدم برداشت. آرمان خالق قائم مقام دبیر کل خانه صنعت، معدن و

نروزانه غلامی | فعالان اقتصادی بر این باورند سیاست‌های نادرست اقتصادی اتخاذ شده در ت‌های قبل باید متوقف شود اما اینکه در ادامه، کدام پیر اصلاحی قرار است بخش‌های مختلف اقتصادی بیش‌بیرد حائز اهمیت و ویژه‌ای است.

برخی نگران افزایش تعدیل نیرو و بیکاری در نتیجه این افزایش هستند را قبول دارید؟

دولت بدون شک ناچار است ارز ترجیحی را حذف کند و هرچه این جراحی به تعویق بیفتد هزینه‌های سنگین‌تر می‌شود اما با اتخاذ تصمیمات ناگهانی، فشار سنگین گرانی به جامعه وارد می‌شود و من هم در این شرایط نگران افزایش بیکاری به دلیل افزایش ۶ درصدی مزد هستم، البته تمام کارفرمایان به افزایش مزد، قائل هستند اما اینکه از حد نرمال خارج شود نگران‌کننده است. ما خودمان در جلسات افزایش مزد تا نرخ ۴۰ درصد (یعنی معادل نرخ تورم رسمی) را قبول داشتیم چون باید حق کارگر را پرداخت کنیم و حتی به نمایندگان کارفرمایی تأکید کردیم در مذاکرات مزد ۱۴۰۱ نرخ ۴۰ درصد نرخ میانگین باشد چون کمتر از این نرخ برای کارگر توجیهی ندارد و از انصاف خارج است و بالاتر از آن در توان کارفرما نیست. حالا که مزد ۶۰ درصد بالا رفته و مواد اولیه و دیگر عوامل تولید هم به شدت گران شده، کارفرما اولین کاری که باید بکند تأمین منابع مالی از هر طریقی است و وقتی نتواند این منابع را تأمین کند و بانک‌ها هم امکان افزایش سرمایه برای اعطای تسهیلات نداشته باشند، اوضاع کسب‌وکار بدتر می‌شود. امروز دغدغه اول کارفرما تأمین منابع مالی است و با حذف دلار ترجیحی و گرانی شدید کالا چند اتفاق رقم می‌خورد. طبقه کارگر توان خرید ندارد، در حوزه صادرات قدرت رقابتی ما به شدت کاهش می‌یابد، پس بازار داخلی هم افت می‌کند و گردش مالی با مشکل مواجه می‌شود. در این صورت کارفرما ناچار است به سمت تعدیل نیرو برود مگر اینکه مبتنی بر اصول مدیریتی، تمام آن‌هایی که در یک کارگاه حضور دارند اعلام کنند ما افزایش نمی‌خواهیم تا همکارمان بیکار نشود و همه باهم سرکار بمانیم. بهبود بهره‌وری هم بهترین و آخرین راه حل برای ارتقای کیفیت و کمیت محصولات است. متأسفانه در موضوع بهره‌وری به شدت عقب مانده‌ایم و مهارت‌ها کافی را نداریم؛ بنابراین امروز که مضیقه‌های اقتصادی بنگاه‌ها زیاد شده، آن‌هایی که راه آسان یعنی اخراج نیروی کار یا تعطیلی بنگاه را نمی‌پسندند باید به سمت ارتقای بهره‌وری بروند. مهم‌ترین اصل حفظ کارگاه و بنگاه است و واقعیت بعدی اینکه با این فشارهای اقتصادی و با گرانی‌های شدید، بنگاه‌های بزرگ زنده خواهند ماند؛ بنابراین باید بیشتر مراقب واحدهای کوچک و متوسط بود.

■ **اولویت‌بندی کم‌مشکل و کم‌آسیب از نگاه شما چگونه است و مثلاً اگر شما در کسوت رئیس دولت بودید، کدام کارها را در اولویت قرار می‌دادید؟**

اگر من رئیس دولت بودم و اختیار عمل داشتم، اول خودتدریجی‌ها را برمی‌داشتم. مثلاً اگر به بزرگساری و دیوان‌سالاری انتقاد دارید، یک بار برای همیشه تماشش می‌کردیم. اگر قرار است دولت الکترونیک مستقر شود، به‌صورت تمام و کمال آن را مستقر می‌کردیم. هزینه‌های دولت را پایین می‌آوردیم و چابک می‌کردیم. در ادامه مناسبات با جهان را هم سامان می‌دادیم. تمام مناسبات جهانی نوعی بده بستان است و ما باید بر مبنای منافع ملی حرکت کنیم. اقتصاد سیاسی جمله‌ای معروف داریم تحت عنوان «به چه قیمتی؟» و ما باید از خودمان این سؤال را بپرسیم که به چه قیمتی می‌خواهیم یارانه بدهیم؟ با دنیا ارتباط برقرار کنیم؟ سوخت را گران کنیم یا با قیمت فعلی بدهیم؟ پس ضروری است از نظر سیاسی، اجتماعی و اقتصادی از هزینه‌ها داشته باشیم، هزینه و فایده را بسنجیم و این‌ها به ارزش‌های مدنی تبدیل کنیم. پس بعد تصمیم بگیریم. مشکل این است که ما با چشم بسته در شب تاریک به سمت مقصدی که فکر می‌کنیم مقصد خوبی است حرکت می‌کنیم و نقشه راهی برای حرکت نداریم. یکی از کارهایی که این دولت باید تماشش کند و اتفاقاً تأکید رهبر معظم انقلاب هم بر همین است، تمام کردن برنامه توسعه صنعتی راهبردی و نقشه راه است. تقاضای بخش خصوصی هم همین است. وقتی برنامه چشم‌انداز بلندمدت را تنظیم کردیم می‌توانیم بگوییم بر این اساس طبق شرایط تحریم و حمایت‌های هوشمند از صنعت حرکت می‌کنیم و رانت و یارانه‌ای که برای برخی صنایع و حوزه‌های اقتصادی وجود دارد، همدند و برنامه‌دار خواهد بود. مثلاً حمایت تعرفه‌ای ۸۰ درصدی برای واردات در فلان صنعت ظرف پنج سال وضع می‌کنیم اما پس از پنج سال این تعرفه را به ۵۰ درصد کاهش می‌دهیم مشروط به اینکه آن صنعت وضعیتش را بهبود دهد. اگر حمایت‌ها به‌صورت پلکانی و در حد نرم جهانی باشد صنایع و تولیدات ما از حالت گلخانه‌ای خارج و رقابت‌پذیر می‌شوند. اصولاً حمایت‌ها و رانت‌ها را برای این وضع کرده‌ایم که اقتصادمان مقاوم و رقابتی نیست و اگر حمایت نشود آسیب می‌بیند و مردم هم اعتراض می‌شوند.

■ به عنوان عضوی از جامعه کارفرمایی کشور، افزایش حدوداً ۵۷ درصدی حداقل مزد را تا چه حد با خواسته‌های کارفرمایان مطابق می‌دانید و اینکه

واتس اپ: 0917 37088

37088

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

آکھیں، عمومی
لوہ، قوم

شعار: حق تعالیٰ کا ساتھ ملنا ہے ..... حق تعالیٰ کے لئے

۱۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

۱۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

۲۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

۳۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

۴۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

۵۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

۶۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

۷۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

۸۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

۹۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

۱۰۔ مناقبہ امّی: شرافت اکبر الملائکہ علیہم السلام

[illegible]